

ПРОФ. Д-Р АНДРЕЙ АНДРЕЕВ НА 60 ГОДИНИ

Познавам юбиляря повече от половин живот. Цялата му преподавателска, творческа и административна дейност преминава пред очите ми.

През цялата си професионална кариера Андрей е от едната страна на преподавателската катедра. Започва като учител в гимназия „Добри Чинтулов“ в Сливен през далечната 1984 г. От месец ноември 1986 г. вече е асистент във ВТУ „Кирил и Методий“. Неговите ученици, студенти, магистранти и докторанти са хиляди. Много от тях също изградиха блестяща научна кариера.

Интересът на Андрей към изследователската научна работа започна още от студентските му години. Смятам, че той е породен най-вече от участието му в „Клуб 1300“, създаден и ръководен от проф. дин Йордан Андреев. В онези години в Историческия факултет на ВТУ „Кирил и Методий“ учеха едни от най-способните студенти, а в споменатия клуб членуваха най-добрите от тях. Членството ставаше само по лична покана на професора. Участниците в клуба изградиха успешна кариера и днес са уважавани специалисти в своите области. Сътрудничеството на Андрей с проф. дин Йордан Андреев продължи и когато той вече беше утвърден специалист. Двамата в съавторство написаха през 2001 г. едно изключително изследване – „Великите князе, царете и императорите на Русия“, което предизвика голям интерес сред четящата аудитория. Книгата има и второ, по-люксово издание от 2018 г. във великотърновското издателство „Абагар“.

Познавам всички монографии, студии, статии, рецензии, учебници, които Андрей написа през годините, тъй като аз съм първият им домашен коректор и редактор. В началото трудностите бяха много. По онова време компютрите бяха рядкост и публикациите около докторската му дисертация, като и самата дисертация се печатаха на пишеща машина. За всички, ползвали такава машина, са познати неудобствата от това. Друга трудност идваше от факта, че източниците за научните изследвания на Андрей се намираха главно в руски архиви и библиотеки. Налагаше се месеци наред той да работи в Москва. Това пък, от своя страна, доведе до създаване на полезни и плодотворни контакти с утвърдени руски учени в областта на историята на Русия. И до днес сътрудничеството и приятелството с някои от тях продължава.

Всички публикации в дългия му творчески път са свързани с различни аспекти от историята на Русия, каквато е и неговата специалност. Едва в последната си книга „Руските славянски комитети и българското възрожденско общество“, издадена в издателство „Абагар“, той акцентира на българските възрожденски процеси и влиянието на Русия върху тях.

Материалите за всяка от монографиите дълго отлежаваха в главата и в бюрото на Андрей. Бавно и трудно се заемаше със създаването на нова книга, но започнеше ли веднъж, текстът като че ли сам се пишеше. Винаги са ме поразявали лекотата и бързината, с която работи. Според моето скромно мнение на домашен редактор най-доброто му произведение е „Руската православна църква през първата половина на XX век“ от 2006 г. Неслучайно книгата претърпя няколко издания и тиражът се изчерпваше почти веднага.

За всички нас от близкото му обкръжение беше голяма изненада, когато през 2007 г. той реши да се заеме и с административна дейност. Все пак го познавахме като творческа, бохемски настроена личност. Той успя да се справи и с това. През два пълни мандата ръководи Историческия факултет като декан. В началото му беше особено тежко и непривично. От голяма важност през този период се оказа изключително прецизно подбраният екип от заместници, които се допълваха взаимно, и мога да твърдя абсолютно отговорно, че всички работеха всеотдайно. Създадоха нови специалности във факултета, изготвиха учебни планове за тях и изтърпяха безброй акредитации.

През 2015 г. той прие ново предизвикателство – директор на най-тежкия, според мен, отдел във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Бюрото за кандидат студентска информация, реклама и прием. Това стана в период, когато хуманитаристиката като цяло беше в криза и привличането на студенти изправи университета срещу голяма конкуренция. Андрей се справи и с това. Измисли и реализира нови стратегии, отиде чак до Молдова, Бесарабия и о-в Кипър. Но резултатите си заслужаваха. Например за настоящата учебна година план-приемът на университета е изпълнен с повече от 98%.

В заключение смея да отвърдя, че почти няма сфера, в която Андрей да не е постигнал успехи за своите крехки 60 години. Занапред заслужава повече спокойствие и рутина. Пожелавам му ги от сърце.

Донка Андреева